

Uniwersytet
Ekonomiczny
we Wrocławiu

Sylabus przedmiotu: **Rachunek kosztów dla inżynierów**

Specjalność: Wszystkie specjalności
Data wydruku: 23.01.2016
Dla rocznika: 2015/2016
Kierunek: Zarządzanie i inżynieria produkcji
Wydział: Inżynieryjno-Ekonomiczny

Opis przedmiotu

Przedmiot obejmuje podstawowe zagadnienia z zakresu rachunku kosztów. Pozwala poznać i zrozumieć podstawowe pojęcia, metody, miejsce rachunku kosztów w zarządzaniu podmiotem, wpływ procesów działalności i ich parametrów na kosztowność działalności, możliwości kształtowania kosztów podmiotu.

Dane podstawowe

Nazwa angielska:	Cost Accounting
Kod przedmiotu:	
Status przedmiotu:	Obowiązkowy
Autor:	Aleksandra Bryła
Poziom studiów:	1
Semestr:	V
Forma studiów:	Stacjonarne / Niestacjonarne
Słowa kluczowe:	rachunek kosztów, rachunkowość, rachunkowość zarządcza, koszty, rozliczanie kosztów, kalkulacja kosztów, modele rachunku kosztów, budżetowanie kosztów

Forma zajęć	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
Wykłady	30/16	V/V	4.0/4.0
Ćwiczenia	25/14	V/V	
Laboratoria	0/0	-/-	
Seminarium	0/0	-/-	
Inne	0/0	-/-	

Forma zaliczenia:	Egz
Wymagania wstępne	
Osiągnięcie efektów wynikających z realizacji przedmiotów	
Rachunkowość	

Efekty i cele

Cele kształcenia dla przedmiotu

Kod	Opis
C1	Pozyskanie przez słuchaczy wiedzy i umiejętności z zakresu odwzorowania procesów gospodarczych w kosztach, grupowania kosztów, ich transponowania i prezentacji zarządzającym oraz prowadzenie badań naukowych pozwalających zidentyfikować te procesy w przedsiębiorstwie
C2	Pozyskanie przez słuchaczy wiedzy i umiejętności w zakresie wykorzystania stworzonych zbiorów informacji w podejmowaniu decyzji oraz planowaniu i kontroli przebiegu procesów działalności.
C3	Ukazanie studentom przydatności rachunku kosztów w zarządzaniu podmiotem gospodarczym zarówno od strony teoretycznej jak i praktycznej poprzez prowadzenie badań naukowych pozwalających ustalić wpływ stosowanych rozwiązań rachunku kosztów na procesy decyzyjne w przedsiębiorstwie

Efekty kształcenia dla przedmiotu

Wiedza

Symbol	Opis	Efekty kierunkowe	Cele
W1	Ma wiedzę o miernikach działalności gospodarczej.	K_W15	C1

W2	Posiada wiedzę o wpływie przebiegu procesów gospodarczych na koszty podmiotu.	K_W15	C1
W3	Zna zakres rachunku kosztów i jego możliwości wykorzystania w zarządzaniu podmiotem.	K_W15	C1, C3
W4	Posiada wiedzę o możliwościach rozwoju rachunku kosztów w praktyce gospodarczej.	K_W15	C1, C2
W5	Zna narzędzia badania zależności przyczynowo-skutkowych, analizy kosztów, ich planowania i kontroli.	K_W15	C2, C3

Umiejętności

Symbol	Opis	Efekty kierunkowe	Cele
U1	Potrafi identyfikować koszty i je ustalać.	K_U12, K_U14	C1
U2	Posiada umiejętność budowania zbiorów informacji o kosztach.	K_U12, K_U14	C1, C3
U3	Potrafi przygotować informacje o kosztach niezbędne do ustalania wyniku finansowego i podejmowania decyzji.	K_U12, K_U14	C2, C3
U4	Posiada umiejętność przeprowadzenia rachunków decyzyjno-kontrolnych.	K_U12, K_U13, K_U14	C2, C3
U5	Potrafi określić różnice modelowe rachunku kosztów i wskazać ich wpływ na jakość informacji o kosztach.	K_U12, K_U14	C1, C3
U6	Potrafi komunikować się w środowisku pracy zarówno z ekonomistami, jak i technikami.	K_U12, K_U14	C2, C3

Kompetencje społeczne

Symbol	Opis	Efekty kierunkowe	Cele
K1	Postrzega działalność gospodarczą przez pryzmat kosztów i wyników.	K_K03, K_K07	C1, C2, C3
K2	Rozumie potrzebę dostarczania informacji finansowej.	K_K03	C3
K3	Potrafi samodzielnie zdobywać i uzupełniać wiedzę.	K_K06, K_K07	C1, C3
K4	Rozumie potrzebę łączenia wiedzy technicznej z ekonomiczną.	K_K03	C1, C3

Kryteria ocen

Efekty kształcenia	Na ocenę 2	Na ocenę 3 / 3,5	Na ocenę 4 / 4,5	Na ocenę 5
Wiedza				
W1	Nie opanował podstawowej wiedzy o miernikach działalności gospodarczej.	Opanował w zakresie podstawowym wiedzę o miernikach działalności gospodarczej.	Opanował w zakresie średnim wiedzę o miernikach działalności gospodarczej.	biegle posługuje się miernikami działalności gospodarczej.
W2	Bardzo często popełnia błędy badając wpływ przebiegu procesów gospodarczych na koszty podmiotu.	Ma trudności z ustaleniem wpływu przebiegu procesów gospodarczych na koszty podmiotu.	Posiada podstawową wiedzę o wpływie przebiegu procesów gospodarczych na koszty podmiotu.	Posiada wiedzę o wpływie przebiegu procesów gospodarczych na koszty podmiotu.
W3	Nie opanował zakresu rachunku kosztów i jego możliwości wykorzystania w zarządzaniu podmiotem.	Zna na poziomie podstawowym zakres rachunku kosztów i jego możliwości wykorzystania w zarządzaniu podmiotem.	Zna na poziomie średnim zakres rachunku kosztów i jego możliwości wykorzystania w zarządzaniu podmiotem.	Zna zakres rachunku kosztów i jego możliwości wykorzystania w zarządzaniu podmiotem.
W4	Nie potrafi zidentyfikować możliwości rozwoju rachunku kosztów w praktyce gospodarczej.	Posiada podstawową wiedzę o możliwościach rozwoju rachunku kosztów w praktyce gospodarczej.	Potrafi samodzielnie dostrzec zasadnicze możliwości rozwoju rachunku kosztów w praktyce gospodarczej.	Posiada wiedzę o możliwościach rozwoju rachunku kosztów w praktyce gospodarczej.
W5	Nie opanował narzędzi badania zależności przyczynowo-skutkowych, analizy kosztów, ich planowania i kontroli.	Identyfikuje narzędzia badania zależności przyczynowo-skutkowych, analizy kosztów, ich planowania i kontroli z pomocą prowadzącego.	Zna na poziomie podstawowym narzędzia badania zależności przyczynowo-skutkowych, analizy kosztów, ich planowania i kontroli.	Zna narzędzia badania zależności przyczynowo-skutkowych, analizy kosztów, ich planowania i kontroli.
Umiejętności				
U1	Samodzielnie nie potrafi zidentyfikować kosztów i ich ustalać.	Ma trudności z identyfikacją kosztów i ich ustaleniem.	Potrafi samodzielnie zidentyfikować koszty i je ustalać.	Potrafi biegle zidentyfikować koszty i je ustalać.

U2	Nie posiada umiejętności budowania zbiorów informacji o kosztach.	Posiada podstawowe umiejętności budowania zbiorów informacji o kosztach.	Poprawnie wykorzystuje umiejętność budowania zbiorów informacji o kosztach.	Posiada umiejętność budowania zbiorów informacji o kosztach.
U3	Bardzo często popełnia błędy przygotowując informacje o kosztach niezbędne do ustalania wyniku finansowego i podejmowania decyzji.	Potrafi przygotować podstawowe informacje o kosztach niezbędne do ustalania wyniku finansowego i podejmowania decyzji z pomocą prowadzącego.	Potrafi samodzielnie przygotować podstawowe informacje o kosztach niezbędne do ustalania wyniku finansowego i podejmowania decyzji.	Potrafi przygotować rozbudowane informacje o kosztach niezbędne do ustalania wyniku finansowego i podejmowania decyzji.
U4	Nie jest w stanie samodzielnie przeprowadzić rachunków decyzyjno-kontrolnych.	Szablonowo przeprowadza rachunki decyzyjno-kontrolne.	Potrafi przeprowadzić proste rachunki decyzyjno-kontrolne.	Posiada umiejętność przeprowadzenia zaawansowanych rachunków decyzyjno-kontrolnych.
U5	Nie potrafi określić różnic modelowych rachunku kosztów i wskazać ich wpływu na jakość informacji o kosztach.	Opanował w zakresie podstawowym różnice modelowe rachunku kosztów i potrafi z pomocą prowadzącego wskazać ich wpływ na jakość informacji o kosztach.	Potrafi określić podstawowe różnice modelowe rachunku kosztów i wskazać ich wpływ na jakość informacji o kosztach.	Potrafi określić wszystkie różnice modelowe rachunku kosztów i wskazać ich wpływ na jakość informacji o kosztach.
U6	Nie potrafi komunikować się w środowisku pracy zarówno z ekonomistami, jak i technikami.	Poprawnie komunikuje się w środowisku pracy zarówno z ekonomistami, jak i technikami.	Potrafi bez większych zastrzeżeń komunikować się w środowisku pracy zarówno z ekonomistami, jak i technikami.	Potrafi z dużą łatwością komunikować się w środowisku pracy zarówno z ekonomistami, jak i technikami.
Kompetencje społeczne				
K1	Nie rozumie konieczności patrzenia na działalność gospodarczą przez pryzmat kosztów i wyników.	Ma trudności z patrzeniem na działalność gospodarczą przez pryzmat kosztów i wyników.	Potrafi samodzielnie patrzeć na działalność gospodarczą przez pryzmat kosztów i wyników.	Uczy się patrzeć na działalność gospodarczą przez pryzmat kosztów i wyników.
K2	Nie rozumie potrzeby dostarczania informacji finansowej.	Często popełnia błędy identyfikując potrzebę dostarczania informacji finansowej.	Rzadko popełnia błędy identyfikując potrzebę dostarczania informacji finansowej.	Rozumie potrzebę dostarczania informacji finansowej.
K3	Nie potrafi samodzielnie zdobywać i uzupełniać wiedzy.	Potrafi z pomocą prowadzącego zdobywać i uzupełniać wiedzę.	Potrafi samodzielnie zdobywać i uzupełniać wiedzę.	Potrafi samodzielnie zdobywać i uzupełniać wiedzę.
K4	Nie rozumie potrzeby łączenia wiedzy technicznej z ekonomiczną.	Ma trudności ze zrozumieniem potrzeby łączenia wiedzy technicznej z ekonomiczną.	Rozumie na poziomie średnim potrzebę łączenia wiedzy technicznej z ekonomiczną.	Rozumie potrzebę łączenia wiedzy technicznej z ekonomiczną.

Tematy zajęć

	Temat	Studia stacjonarne					Studia niestacjonarne					Cele	Efekty
		W	C	L	S	I	W	C	L	S	I		
1.	Rachunek kosztów w systemie rachunkowości (rachunkowość finansowa, rachunkowość zarządcza a rachunek kosztów).	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	C1;C3	K2;W1;W2
2.	Strukturalizacja kosztów – pojęcia, zakres, klasyfikacje.	2	1	0	0	0	1	1	0	0	0	C1;C2;C3	U1;U6;W1;W2
3.	Zróżnicowanie modelowe rachunku kosztów. Istota i zakres rachunku kosztów. Typy i formy rachunku kosztów. Powiązania rachunku kosztów z rachunkiem wyników.	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	C1;C2;C3	K2;K3;K4;W1;W3;W4
4.	Procedury ewidencyjne, rozliczeniowe i kalkulacyjne w różnych modelach systematycznego rachunku kosztów. Pomiar i wycena zużycia. Przekroje i zasady ewidencji kosztów.	2	2	0	0	0	1	1	0	0	0	C1;C2;C3	U1;U2;W1;W5
5.	Rozliczanie kosztów w czasie.	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	C1;C2;C3	K3;K4;U4;W1
6.	Rozliczanie kosztów pośrednich.	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	C1;C3	K3;K4;W1;W3

7.	Rozliczenia międzypodmiotowe kosztów w jednostkach o produktach jednorodnych i różnorodnych – nie powiązanych wzajemnie.	1	2	0	0	0	1	1	0	0	0	C1;C2;C3	K3;U3;W1;W3
8.	Rozliczenia międzypodmiotowe kosztów w jednostkach powiązanych wzajemnie.	1	2	0	0	0	1	2	0	0	0	C1;C2;C3	K3;U3;W1;W3
9.	Kalkulacja podziałowa prosta i współczynnikowa (łącznie z wyceną produkcji w toku).	1	4	0	0	0	1	2	0	0	0	C1;C2;C3	K3;U3;W1;W3
10.	Kalkulacja podziałowa odjemna (procesów sprzężonych). Kalkulacje doliczeniowe (łącznie z wyceną produkcji w toku). Kalkulacje wielostopniowe.	1	4	0	0	0	1	1	0	0	0	C1;C2;C3	K4;U3;W1;W3
11.	Kalkulacje doliczeniowe (łącznie z wyceną produkcji w toku). Kalkulacje wielostopniowe.	1	4	0	0	0	1	1	0	0	0	C1;C2;C3	K3;K4;U3;U4;W1
12.	Budżetowanie kosztów (standardy kosztowe).	2	0	0	0	0	1	1	0	0	0	C1;C2;C3	U2;W1;W4;W5
13.	Kontrola budżetowa kosztów.	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	C1;C2;C3	K1;K3;K4;U3;U4;W1;W2
14.	Monitoring kosztowy.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	C1;C2;C3	K1;K3;W1;W2
15.	Rachunek kosztów (i wyników) zmiennych.	2	2	0	0	0	1	1	0	0	0	C1;C2;C3	K3;U4;U5;W1
16.	Koszty w problemowych rachunkach decyzyjno – kontrolnych.	4	2	0	0	0	1	1	0	0	0	C1;C2;C3	U3;U4;W1;W4
17.	Target costing, Kaizen costing. Rachunek cyklu życia produktu.	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	C1;C2;C3	U5;U6;W1;W4
18.	Rachunek kosztów działań (ABC).Rachunek kosztów i efektów gospodarowania czynnikami produkcji.	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	C1;C2;C3	K4;U5;W1;W4

	W	C	L	S	I	W	C	L	S	I
Suma	30	25	0	0	0	16	14	0	0	0
Łącznie godzin	55					30				

Tematy - praca własna

	Temat	Stac.	Niestac.	Cele kształcenia	Efekty kształcenia
1.	Rachunek kosztów jakości	4	4	C1;C2	W2, W4, K1, K2
2.	Rachunek kosztów proekologicznych	4	4	C1;C2	W4, K1, K2
3.	Rachunek kosztów w wybranej branży	4	4	C1	W2, K1
	Suma:	12	12		

Macierz kontrolna

Symbol	Tematy zajęć	Praca własna	Tematy zajęć	Praca własna	C1	C2	C3	C4	C5
W1					1	0	0	0	0
W2					1	0	0	0	0
W3					1	0	1	0	0
W4					1	1	0	0	0
W5					0	1	1	0	0
U1					1	0	0	0	0
U2					1	0	1	0	0

U3					0	1	1	0	0
U4					0	1	1	0	0
U5					1	0	1	0	0
U6					0	1	1	0	0
K1					1	1	1	0	0
K2					0	0	1	0	0
K3					1	0	1	0	0
K4					1	0	1	0	0

Weryfikacja efektów kształcenia

Symbol	Opis	Egzamin	Praca kontrolna	Projekty	Aktywność na zajęciach	Praca własna
W1	Ma wiedzę o miernikach działalności gospodarczej.	+	+	-	+	+
W2	Posiada wiedzę o wpływie przebiegu procesów gospodarczych na koszty podmiotu.	+	+	-	-	+
W3	Zna zakres rachunku kosztów i jego możliwości wykorzystania w zarządzaniu podmiotem.	+	-	-	+	-
W4	Posiada wiedzę o możliwościach rozwoju rachunku kosztów w praktyce gospodarczej.	+	-	-	+	+
W5	Zna narzędzia badania zależności przyczynowo-skutkowych, analizy kosztów, ich planowania i kontroli.	+	+	-	+	-

Symbol	Opis	Egzamin	Praca kontrolna	Projekty	Aktywność na zajęciach	Praca własna
U1	Potrafi identyfikować koszty i je ustalać.	+	+	-	+	-
U2	Posiada umiejętność budowania zbiorów informacji o kosztach.	+	+	-	-	-
U3	Potrafi przygotować informacje o kosztach niezbędne do ustalania wyniku finansowego i podejmowania decyzji.	+	+	-	+	-
U4	Posiada umiejętność przeprowadzenia rachunków decyzyjno-kontrolnych.	+	+	-	+	-
U5	Potrafi określić różnice modelowe rachunku kosztów i wskazać ich wpływ na jakość informacji o kosztach.	+	-	-	+	-
U6	Potrafi komunikować się w środowisku pracy zarówno z ekonomistami, jak i technikami.	-	-	-	+	+

Symbol	Opis	Egzamin	Praca kontrolna	Projekty	Aktywność na zajęciach	Praca własna
K1	Postrzega działalność gospodarczą przez pryzmat kosztów i wyników.	+	+	-	-	+
K2	Rozumie potrzebę dostarczania informacji finansowej.	-	+	-	-	-
K3	Potrafi samodzielnie zdobywać i uzupełniać wiedzę.	-	-	-	+	+
K4	Rozumie potrzebę łączenia wiedzy technicznej z ekonomiczną.	+	-	-	+	+

Waga w ogólnej weryfikacji efektów kształcenia w %	Łącznie:	100%	60%	20%	0%	10%	10%
--	----------	------	-----	-----	----	-----	-----

Obciążenie studenta

Formy aktywności studenta	Stacjonarne	Niestacjonarne
Godziny zajęć dydaktycznych zgodnie z planem studiów	55	30
Praca własna studenta	12	12
Przygotowanie do prac kontrolnych	12	12
Przygotowanie do egzaminu	15	15

Zapoznanie się z literaturą przedmiotu i materiałami dydaktycznymi dostarczonymi przez prowadzącego zajęcia	6	20
Przygotowanie do ćwiczeń	24	17
Suma:	124	106

	Stacjonarne		Niestacjonarne	
	min	max	min	max
Sugerowana liczba punktów ECTS dla przedmiotu (min-max)	4	4	3	4
Liczba punktów ECTS zgodnie z planem studiów		4		4

Literatura podstawowa

Tytuł	Autorzy (nazwisko, inicjał imienia)	Wydawnictwo	Miejsce wydania	Rok wydania
Rachunkowość zarządcza przedsiębiorstw. Rachunek kosztów	Praca zbiorowa pod red. D. Sołtys	AE Wrocław	Wrocław	2014
Rachunkowość zarządcza przedsiębiorstw. Rachunek kosztów. Ćwiczenia	Praca zbiorowa pod red. D. Sołtys	AE Wrocław	Wrocław	2009

Literatura uzupełniająca

Tytuł	Autorzy (nazwisko, inicjał imienia)	Wydawnictwo	Miejsce wydania	Rok wydania
Rachunkowość zarządcza. Koncepcja i zastosowania	Jarugowa A., Nowak W. A., Szychta A.	Wyd. Absolwent	Łódź	2001
Zarządzanie kosztami i efektywnością	Kaplan R.S., Cooper R.	Dom Wydawniczy ABC	Kraków	2000
Projektowanie i wdrażanie rachunku kosztów działań w przedsiębiorstwie	Leszczyński Z.	ODDK	Gdańsk	2012
Rachunek kosztów	Praca zbiorowa pod red. Sobańska I.	C.H. Beck	Warszawa	2009

Prowadzący

Tytuł naukowy	Imię	Nazwisko	Forma zajęć	Telefon	Email	Strona WWW	Budynek i pok	Jednostka organizacyjna
dr inż.	Jerzy	Mońka	W, C	71 36 80 372	jerzy.monka@ue.wroc.pl		H410	Katedra Rachunkowości i Controllingu Przedsiębiorstw
dr	Aleksandra	Bryła	W, C	71 36 80 372	aleksandra.bryla@ue.wroc.pl		H410	Katedra Rachunkowości i Controllingu Przedsiębiorstw
dr	Krzysztof	Nowosielski	C	713680382	krzysztof@nowosielski@ue.wroc.pl		H409	Katedra Rachunkowości i Controllingu Przedsiębiorstw
mgr inż.	Adam	Zawadzki		713680372	adam.zawadzki@ue.wroc.pl		H410	Katedra Rachunkowości i Controllingu Przedsiębiorstw